

АВТОБІОГРАФІЯ

Появився на світ 3 грудня 1937 року в селі Білозір'ї (нині – Яснозір'я) Черкаського району, Черкаської (тоді – Київської) області. Батьки, Сльота Михайло Васильович та Сльота Степанида Іванівна (по-дівочому Решетняк) були колгоспниками, працювали на землі, як і належало всім селянам: орали, сіяли і жали (та мене, малого, як могли, доглядали-годували).

Себе пам'ятаю десь років з одного з половиною-двох (бігав по полях-городах, поміж картоплями-житими). Виразно пам'ятається вступ німців у село у 1941 році та їх відступ під час Корсунь-Шевченківської битви. Горіла хата. Плакала мати. Ми з меншим братом Борисом теж плакали, хоч мало що розуміючи, коли батька, до смерті хворого, комісованого з фронтових окопів, німці добивали прикладами автоматів у ліжку, випитуючи дорогу на село Старосілля під партизанськими Мошногорами. Весною 1944 року батька похоронили.

Повоєнні злидні заставляли нас виживати, хто як може: мати в колгоспі день і ніч, а ми з братом «розлізлись межі людьми» пасти свиней і кіз за окразць хліба чи мисочку якої-небудь посьорбки. Бувала їжа й більш різноманітна: лобода, бурякова гичка, мерзла картопля, знайдена в засніжених колгоспівських полях (голодовка 1947 року). Була й робота всяка: найпрестижнішим вважалося пасти колгоспних корів та коней, збирати кок-сагіз і колоски, носити воду жінцям та косарям під час уборки хліба на Степку. Ну, а їздити волами чи кіньми, то ще не кожному й щастило.

До школи пішов десь року 1947-го. Але й ходив подеколи. Здебільшого восени, коли ще сніг не випав, та весною, коли він ледь розтане. Бо взимку не було чого взути на ноги (були одні мамині самошиті валянки на всіх, і мама, зайнята своєю роботою, не завжди мала можливість поділитися тим «щастям» з нами, дітьми. Але тікати від мами й усяких нудних робіт до школи я любив. Може тому й любив, що – не набридала. А ще любив читати, писати (зокрема й вірші), малювати і співати – от лише малювати, нажаль, не було чим і на чому. Отож, читалось, що потрапляло під руки, писалось й малювалось вугіллям по стінах, сидючи всю зиму на печі, гралось на шкільній мандоліні, балалайці, гітарі. І так – до сьомого класу включно. У восьмий треба було платити за навчання. У мами грошей не було, бо село тоді працювало на трудові. Але вчителі, які навчали мене до сьомого класу, казали мамі, що я ніби здібний хлопець і забрали мене від колгоспних телят до восьмого класу, запевнивши маму, що грошей з неї брати ніхто не буде. Одначе, шкільна (вважай державна) офіція такої самодіяльності не втерпіла і я, сяк-так його закінчивши, змушений був школу залишити.

Трудовий шлях офіційно (маю на увазі Трудову книжку) розпочав простим різноробочим на Черкаському машинобудівному заводі (1955 р.). Затим – робота на лісорозробках в Архангельській області. Звідти, мабуть, і починається «коренній» перелом, чи перенахил у бік творчої діяльності. Бо рубати сучки і трелювати ліс, мов каторжник на покару, завербувався з однією лише метою: заробити гроші, купити баян і навчитись грати на ньому.

Мрія збулась. Мета досягнута. Опанувавши самотужки баян, повертаюсь до рідного села. Прошусь у Гната Тарасовича (керівника) в сільський хор, котрий звучав тоді на

всю округу: прослухав (я йому співав), послухав (я йому грав) і в хор – не взяв... Я – знітився, вражений такою відмовою. А він каже: «Не візьму, бо ти й сам міг би грати й працювати з хором. А ось у сусідньому селі Кумейках якраз такого, як ти, шукають», – взяли мене удвох з кіномеханіком Гаркушею та й повели в те цікаве село. Ось, певне, з нього й починається моя (справжня) творча біографія, бо працював на посаді художнього керівника колективів художньої самодіяльності (1956 р.). Пісні, танці, музика, поезія (і проза!) – все було. Екзамен на зрілість теж витримав.

Далі – армія, музичне училище і консерваторія. Все це – Одеса 1957–1970 років. З 1970 року і понині – художній керівник і головний диригент Поліського державного ансамблю пісні і танцю «Льонок». Маю почесне звання народного артиста України, нагороджений Президентським орденом «За заслуги» III ст. та ряд інших почесей.

Однак, найвищою честю для себе вважаю творчу вдачу, коли пісня («А льон цвіте», «Там, де ми ходили», «Не згорає зоря», «Купавушка», «Чайка степова» тощо) чи слово якесь поетичне розходяться десь по людях, не пам'ятаючи, навіть, автора. Кращі з них були створені на вірші відомих майстрів пісенної культури В. Юхимовича, Д. Павличка, О. Богачука, О. Лупія, І. Бердника, М. Сингаївського, В. Лагоди, А. Славути, О. Матійка, П. Тичини та багатьох інших.

Активну участь разом з «Льонком» приймав і приймаю в численних літературно-мистецьких заходах не тільки в Україні, а й за її межами. За сумісництвом працюю на педфаку Житомирського педуніверситету в званні професора та при нагороді медаллю «Відмінник освіти».

Особливо пам'ятними і, навіть, дорого-знаковими датами-подіями в біографії були:

Коли тітка Настя, мамина сестра, уперше в житті моїм, пошла з квітчастої наволочки мені справжні штани, та ще й з боковими прорізами замість кипень.

Коли мама виміняла у сусіда (по-вуличному Тисячного) для мене, як золото, гармошку-венку.

Коли мама купила мені справжній костюм у восьмому класі.

Коли отримав свій перший гонорар (42 крб. 20 коп.) за вірші десь у 5–6 класах (друкувалися в газетах «Черкаська правда», «Серп і молот»).

Перший гонорар за музику до пісні, виконану на професійній сцені Черкаським народним хором 1965 року (бо ж отримання гонорару сприймав, як визнання).

Коли пісні, які вже звучали, вперше вийшли друком у видавництвах «Музика» (Москва) та «Музична Україна» (Київ).

Коли, йдучи рідним селом, уперше почув услід собі: «Оно, "Льонок" пішов...». Вихід у світ першої поетичної збірки...

Маю дружину Валентину й двох синів –
не маю снів...

Усе інше – в піснях і віршах.